

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.	Felolós szerkesztő és kiadó Skríbanek Géza.	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt Nyilttér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.
Előfizetési felhívás. Lapunkra a letelt félév után e hó végével új előfizetést nyitunk. Midőn hálás köszönetet mondunk azon lelkes művelt gárdának, kik lapunk fennállását anyagilag vagy szellemileg is támogatni kegyesek voltak, kérjük jövőben is szíves pártfogásukat. Mi régi elvünkhöz hiven egy hivatását jól felfogó lapot adunk a közönség kezébe, pártokat, érdekeket nem szolgálva küzdünk az igazság, a jó izlés, a helyes irány érdekében, magasztaljuk a mi jó, a mi üdvös s ostorozzuk a ferdeségeket; főtörökségünk pedig mindenkor oda irányul, hogy Bares és a vidék érdekeit fölünk telhetőleg előmozdítsuk. Lapunk előfizetése marad a régi. Ha pedig t. előfizetőink egy, a magyar irodalom terén eddig még páratlanul álló, modern, tudományos alapokra fektetett, az elméleti és gyakorlati spiritualizmust átölelő, <i>Rejtelmes Világ</i> című lapot óhajtják kezükbe venni, úgy lapunk s fenn nevezett lap kiadóhivatala s szerkesztősége között fennálló barátságos viszonyból kifolyólag abban a kedve-	ző helyzetben vagyunk, hogy lapunk előfizetői a „Rejtelmes Világ”-ot a hirdetett előfizetésén jóval ólesebb árért kapják, s kik kiadóhivatalunknál előfizetnek reá, azoknak lapunkat is leszállított áron adjuk, így például kiadóhivatalunknál a két lapra egyszerre előfizetve a következőkért allapíthatjuk meg: A „Rejtelmes Világ” előfizetési ára díszkiadásban egész évre 10 frt. félévre 5 frt. s negyedévre 2 frt. 50 kr. Lapunkkal együtt rendelve meg egész évre 9 frt. 30 kr. félévre 4 frt. 70 kr. negyedévre 2 frt. 35 kr. Egyszerű kiadása egész évre 6 frt. félévre 3 frt. s negyedévre 1 frt. 50 kr. Lapunkkal együtt rendelve meg a két lap együttvéve egész évre 6 frt. 80 kr. félévre 3 frt. 40 kr. s negyedévre 1 frt. 70 kr. Tekintve azt az érdeklődést mely a művelt magyar olvasó közönség körében napról-napra fokozódik a „Rejtelmes Világ” iránt, hisszük, hogy tisztelt előfizetőink és olvasóink szívesen fogadják kedvező ajánlatunkat. Maradtunk hazafias üdvözléssel „Barcs és Vidéke” szerkesztősége és kiadóhivatala.	Németesítéssel vádolt iskola. Szulok községet már régebb időből odatelepített békés német földművesek lakják, kik noha mindidáig megtartották sokban szokásaikat, viseletüket, nyelvüket, de mindamellert szívükben magyarok, s azok már jó részt nyelvükben is s a hazának szorgalmas, hasznos polgárai. A község vezető polgárai pedig, mint papjuk, jegyzőjük, tanítójuk s a többi számos intelligentiájuk tözsgyökeres magyar, nyelvben, érzelmben egyaránt. Ujabb időben midőn az ország minden részében oly szép sikerrel terjesztik édes nyelvünket a nemzet szorgalmas nap-számosai, apostolai, — a tanítók, hogy mintegy versenyezni látjuk az idegen ajku községek iskoláit a magyarosodás terén. E nemes versenytől Szulok iskolája sem marad el; derék tanítója, papja által elég szép sikert láttunk elérni s megvagyunk róla győződve, hogy ily vezetés mellett Szulok mostani fiatal generatioja ajkán tisztán fog zengeni a magyar nyelv s azt tisztaságában megőrzi késő utódaik is. És így is van ez helyesen, így is kell ennek lenni. A ki ennek a hazá-

T Á R C Z A.

A lavina.

*A hegyről indul észrevétlen
Egy hópéhely magányosan;
Csend mindenütt a messzeségben,
De a péhely tovább suhan.*

*És a lavina nő haladva,
Mint óriás a völgybe ér;
Temetve csakhamar alatta
Falu, mező, a messze tér.*

*Szerelmem is ilyen péhely volt,
Indulni hagytam gondtalan;
De hirtelen megnöve tombolt
S mint a lavina úgy rohan.*

*Száguld a hóihar a völgybe
És mindent, mindent eltemet . . .
Szerelmem, kedves hölgy, örökre
Temeti már el létemet.*

Varsányi Gyula.

Tavaszi dal.

A Paul tomboló haragja lecsillapodott lassankint és csak néha-néha mondott egy szót. A leány egykedvűen, nyugodtan szedegette össze a ruháit s valami pajkos nótát dudolgatott. A műterembe felhallatszott kívülről a kocsik robogása, s ahogy kinyitották az ablakot, hűvös tavaszi szellő csapott be.

A leány elkészült a csomagolással és megállott. Megállott egyenesen, maga elé nézve s nem tudta, hogyan kezdje a bucsuzást.

Paul megértette. Irtózatosan erőlködött, hogy elfojtsa a fájdalma kitörő jajsavát, de nem birt a kétségbeesésével. Csak két szót mondott, de a hangjában benne volt a kétségbeesett, kinban vergődő lelkének minden panasza:

— Marie, Marie!

A leány összereszt. Egy pillanatra, mintha habozott volna, de aztán daczosan vetette hátra szép szöke fejét és azt mondta:

— Hát beszéljünk okosan. Addig

amíg erőszakoskodtál, egy szót sem mondtam, de most mindent megmagyarázok, ha akarod.

Paul csak nézett reá komolyan, összeszorított ajkakkal s nem szólt semmit.

A leány, mintha mentegezni akarta volna magát, megszólalt:

— Hát ne haragudj, Paul, ne haragudj reám! Lásd be, hogy ennek így kellett történnie.

A fiatal ember hallgatott, csak nézett a leányra, vádoló, súlyos pillantással. És a leányt elfogta valami kimondhatatlan szorongás, az előtt a bus szemrehányással teli, szomorúságos szempár előtt. Lesütötte a szemét és a lelkében határozatlan félelem, sejtelmes remegés keletkezett. Ugy érezte, hogy nem fog tudni megszabadulni ennek a szempárnak varázsos hatásától, hogy el fogja az üldözni akárhová megy is, s eszébe juttatja, hogy csak erőszakkal tudta lenyügözni a szerelmét, hogy nemcsak szeretett hanem még most is ott van a szívében a szerelme.

Erőlködve, gyorsan beszélt, szinte

nak a gyermeke, az birja is ennek a hazának a nyelvét tökéletesen mert ez ad neki létet. Szulok önérzetes tanítója s előjárósága tudatában van ennek s ép azért fáj nekik a vád, melylyel iskolájuk illetve van.

Ugyanis, mint halljuk, a kaposvári tanfelügyelő múlt hó 29-én délután meglátogatta a szuloki iskolát, hol akkor éppen az előírt tanrend szerint német írás, olvasás s német nyelvtan előadása volt. S állítólag a tanfelügyelőt e során volt német előadás indította arra, hogy illetékes helyen azzal vádolta a szuloki iskolát, hogy ott csak német nyelvet tanítanak, s a magyar tankönyvnek nyoma sincs.

S valószínű, hogy ugyanez a tanfelügyelő sugalma nyomán jelent meg a napokban a „Budapesti Hirlap“ és „Kaposvár“ című lapokban a szuloki iskolát főnt említett váddal illetett közlemény, mely sérti Szulok község előjáróságát s a közigazgatási bizottsághoz alant közölt előterjesztésében igazolja magát a szuloki iskola s tanítója ellen emelt váddal szemben. Az előterjesztést teljes szövegében itt közöljük:

Tekintetes közigazgatási Bizottság!

A Budapesti Hirlap és a Kaposvár című lap f. évi junius 15-én megjelent 164. számában a vidék s törvényhatósági rovatában a szuloki róm. kath. iskola, s Dévai János tanítóra megjelent közleményre szabadjon nyilatkozni az iránt, hogy az általunk nagyon is tisztelt Dévai János nevű tanítónk két fiával, nemesak németül, hanem magyarul is tanítja gyermekeinket.

Tanításával nemesak mi, hanem világi és egyházi előjárói is megváltak eddig elégedve.

Dévai János tanítónak köszönhetjük egyrészt, hogy gyermekeink magyarul tanulnak, birják hazánk nyelvét. Ő neki köszönhetjük, hogy gyermekeink olvasni,

siető kapkodással:

— Igy nem lehet tovább élni, Paul. Szegények vagyunk mind a ketten. És amit te keressz, az nem elég kettőnk számára. Ha magad maradsz, akkor kényelmesen megélhatsz. Eressz hát el, eressz. . .

Könyörgő fuldoklásba veszett a hangja és semmi sem volt már az előbbi büszkeségéből. Könyek is voltak a szemében és kérve kulcsolta össze a két kezét. Ekkor megszólalt Paul:

— Én nem tartóztatlak, Marie, ha el akarsz hagyni: menj. De ne mond azt hogy ennek így kellett történnie, mert az nem igaz.

A leány felemelte lesütött szempiláit s bámulva nézett a fiatal emberre. Az pedig folytatta erős, határozott hangon:

— Nem! Ennek nem kellett így történnie, és hogy ez így történt, annak te vagy az oka, Marie. Te vagy az oka, mert pompára vágysz, mert selyemben és

írni és számolni egyaránt magyarul és németül tudnak. Oroszlán része van abban is, hogy községünkben négy olvasó egy-let van, s hogy ott a földműves gazdák magyar lapokat olvasnak. Szóval Szulok község nevezett tanítóval teljesen meg van elégedve, adjon Isten minden idegen ajku iskolának, községnek Dévai féle tanítót.

Ugyanis junius 15-én tartatott meg iskolánkban az évről vizsga, azon jelen lévén láttuk és meggyőződést szereztünk magunknak, hogy gyermekeink nemesak németül, hanem magyarul is adtak elég jó feleleteket.

Hogy érdemes tanítónknak, kiről a fentebb említett cikkben állítottak ellenkezőjéről vagyunk meggyőződve, régi jó hírnevét vissza adni tudjuk, csak az egyedüli óhajunk:

Kegyeskedjék a vizsgálatot elrendelni, egy szakbizottságot kiküldeni — mi erősen hisszük, hogy tanítónk ellen támasztott vádakkal ellenkezője fényes igazolást fog nyerni. Tanulnak gyermekeink magyarul és németül, több magyar tankönyvvel bírnak, mint némettel.

Hogy pedig a kaposvári tanfelügyelő ur az itteni iskolalátogatásáról azon vádat emelhette a szuloki iskola és tanítója ellen, hogy csak németül tanítanak és a magyar tankönyvnek nyoma sincsen, megfoghatatlan előttünk — bizunk azonban az elrendelő vizsgálatban, mely nemesak tanítóinak, hanem a szulokiaknak is fog elégtételt szolgáltatni.

A tanfelügyelő ur Szulokban f. évi május 29-én délután, hétfői napon volt, a mikor is a csatolt tanrendek szerint, német írás, olvasás és német nyelvtan előadása lévén előírva. Természetes, a gyermekek, akkor ily könyvekkel voltak ellátva csak.

A tanfelügyelő urnak pedig módjában lett volna, a tanrendtől eltérve, magyar megszólításokkal a gyermekekhez kérdést intézni, mit ha megtesz, nem lett volna alkalma a Tek. közig. Bizottsághoz jelentést tenni.

Megjegyezni vagyunk bátrak még, hogy gyermekeink nemesak a 2. és 3. osztályban tudnak magyarul, hanem az első osztályban is, hol kizárólag 6-7 éves gyermekek vannak.

esipkében akarsz járni. Azelőtt megvoltál elégedve mindeannel, de most a hiúság legyőzte benned a szerelmet.

A leány csak hallgatta félig tiltakozó, félig gunyos mosolygással Pault.

— De én azt mondom neked Marie, hogy még mindig szeretsz engem, hogy megcsalod önönmagadat A szerelem ott van a szivedben és fel fog lobogni olyan emésztő lánggal, hogy elpusztulsz belé. Mert én hozzám vissza nem térhetsz. . .

A leány megdöbbenve nézett rá. Érezte ezeknek a szavaknak lesújtó igazságát és nem mert válaszolni.

Hallgattak mind a ketten, s ahogy lassankint besötétedett, úgy tetszett, mint-ha két hallgatag árny ül ott néma mozdulatlanságban.

A leány erőt vett magán és felállott.

— Hát még is elmegy, Marie?

A leány esendesen, fojtott hangon válaszolta:

— Igen.

Végül még azt is vagyunk bátrak felemlíteni, hogy Dévai János tanítónk egyházi előjáróságától magyarosításáért több ízben már dieséretet kapott, világi előjárói által pedig pénzjutalomban részesítettet.

Kiváló tisztelettel maradtunk tekintetes közig. Bizottságnak Szulokban, 1899. junius 18.

alázatos szolgálói:
Forintos Nándor jzö.
Knoll József bíró.
Bauer Máté h. bíró.

Hirek

— **Herman Ottó Tarnóczán.** A világhírű természettudós múlt hét csütörtök napján Barcon keresztül Tarnóczára utazott, hogy ott a régi híres pusztán az igazi pásztoréletet s jószágtenyésztést tanulmányozza. A kiváló tudóst a vendégszerető gróficsalád meleg vendégszeretettel fogadta, s a pusztán Peltzmann Adolf főerdész kalauzolta. Különösen a juhászat kötötte le figyelmét, az elléseknél alkalmazott szokások, a midőn ugyanis a juhok nyakába különböző ügyesen kifaragott kis tárgyakat akasztanak megkülönböztetésül. Hermann több ilyen faragott tárgyat, juhászbotokat stb. a pusztára vonatkozó dolgot vitt magával. Tarnóczáról Csokonyába rándult, az ottani uradalmat tanulmányozni.

— **Szinészet Barcon.** Füredi színtársulata iránt eddig fokozódó érdeklődéssel viseltetett közönségünk, mit a társulat megis érdemel, mert a fővárosi színházak kitűnő darabjai voltak műsoron. Vasárnap, 18-án a Gyimesi Vadvirág-ot adták, mely szorongásig megtöltötte a termet. A szereplők jól átérzve adták szerepüket, s játékuikkal különösen kiténtek F. Rónai Erzsébet mint Magdolna leánya, ki kellemes hangon adta elő dalait, kár, hogy hangja egy kissé nem erősebb. Különb. őt, mint jobb drámai színésznőt ismerjük, mit a „Folt amely tisztit“ darabban volt alkalmunk tapasztalni. Kiténtek még Boér Róza mint Sára, Osura felesége, Mátyássy, mint Osura harangozó, s ezek Marci fiuk Füredi ki kitűnő komikájával most is meg-

Halgattak megint, azután a leány szólalt meg:

— Isten veled Paul!

— Isten veled Marie!

A leány esendesen, lassu léptekkel ment ki a szobából, mintha ingadozott volna. De elment. Paul egyedül maradt.

Az elhagyottság kétségbeejtő érzése szinte fojtogatta, s erőlködni kellett, hogy göresös zokogásba ne törjön ki. Mozdulatlanul szinte megdermedten ült, csak néha-néha nézett körül a sötét műteremben, mintha azt várta volna, hogy a leány mégis csak itt maradt.

Órákig ült úgy mozdulatlanul s aztán félig öntudat nélkül lement az utcára. Bolyongott, anélkül, hogy tudta volna, merre jár, s azután kijutott a nagy boulevard-ra.

Tavaszi volt. Ha egy-egy szellő lebent, ezerféle csodás illatot hozott magával. A sok szerelmes sóhaj, suttogás összevegyült egyetlen hanggá, és a vilámlámpák fényének nappali világossá-

kaczagtatta a közönséget. Kaeskovics mint Imre, Virágh, mint Rab Prezismer s Kardos a Balánka János szerepében szinte jól megállták helyüket. Kedden a „Kis Baba“ bohózatot adták elő kitünő összhangban s a közönség valóban jól mulatott egész végig, különösen sokat kaczagott Patrontásnak, (Füredi M.) de kitűntek még K. Gáspár Anna mint Berta, Rettenetes neje, továbbá Kaeskovics mint Rettenetes huszárszázados, Lázár, mint Steinberger Jakab ügynök, de jól kitettek magukért a többi szereplők is. Szerdán „Folt amely tisztit“ színmű került előadásra telt ház mellett. Az előadás a nagy közönséget teljesen kielégítette. Ez előadásban jól megérdemelt tapsokat arattak F. Rónai Erzsébet, mint Matilde, K. Gáspár Anna mint Enrikéta Kaeskovics mint Fernandó, Virágh, mint Don Husztó, kik valóban jól átérzve adták elő nehéz darabjukat, de jól játszottak a többi szereplők is. Csütörtökön a „Paraszt kisasszony“ került színre kevesebb érdeklődés mellett. Pénteken, szünnap ellenére, bizonyos körök kívánságára a „Gyurkovics lányokat“ adták, mely — tekintve a nagy érdeklődést, — bizonyosan zsufolt házat vonzott volna, de az esteli órákban beállt nagy esőzés végett, sokan távol maradtak a színháztól. A közepes számú hallgatóság jól mulatott a kitünő darabon. Szombaton ugyanazt adták zsufolt ház előtt. A darabban sok tapsot arattak Kardosné a Miczi szerepében, Fehérné mint Kata, Virágh mint Radványi báró ezredes, és Kardos a Horvái Ferencz szerepében.

— **Távozó katonák.** A két hónapig itt időző honvéd lovas katonaság, kik városunk környékén utászati gyakorlatokat végeztek, e hét elején elhagyják Barcsot, melynek már-már megszokott lakószai lettek. A pirosnadrágu huszárukat mindig lehetett látni az utcán, gyalog, vagy lóháton, vagy vasárnaponként a mint békés egyetértésben sétáltak a „szibilyekkel“. Megszoktuk a trombitaszót: az abrakulót, meg az esteli takarodót, a mint vég akkordja búsan elhangzott, szóval úgy tetszett, mintha már régen itt lettek volna, s most, hogy eltávoznak, szinte hiányzani fognak. Vajon a huszárgyerekek hány lány szívében gyujtották

gában olyan volt Páris, mint valami nagy élő test, melynek parfume-illatos, hűvös lehellete kábitja az embert.

És Paul kétségbeesett szerelme százszoros erővel tombolt a lelkében. Irtozatos düh fogta el e csábitó, nagy város ellen, melynek a bűnöktől terhes illatos levegője elvette tőle a kedvesét. Ugy érezte, hogy ez a nagy város, ez a pompázó szörnyeteg rabolta el tőle Mariet, mert a csillogó szépségével felkeltette lelkében a pompának szeretetét.

Összeszorult az ökleés szeretett volna mindenkit megtámadni, mert úgy érezte, hogy mindenki, ez az egész bűnökben fetregő társadalom, vétkes abban, hogy ő elvesztette kedvesét.

És ibolya illatot is hozott felé a szél. És ibolyákat árultak mindenfelé, mert tavasz volt. És a tavasznak szerelmes gerjedelme uszott a levegőben, és úgy tetszett, hogy itt mindenkinek szeretnie kell.

És ebben a gyönyörűségtől reszkető levegőben járt Paul egyedül, elhagyatva.

mega tüzet? Szívesen várjuk őket vissza városunkba, hol úgy látszik, szívesen időztek.

— **Barcsi országos vásár.** Megszoktuk már, hogy mostanában a tulságos esőzések rakásra mossák el a vidéki vásárokat, nagy kárára a szegény iparosoknak. Azt hittük, hogy így lesz ez a barcsi vásárral is, mely szombaton tartatott. Ugyanis előtte való nap délután eső állt be, mely erős zuhogó záporoként az éjfél órákig esett. Azonban a vásárnapja elég derült időben folyt le, de a vásár nem volt nagyon látogatott, panaszkodnak az eladók, hogy az áruk potom árért keltek, mert most aratás előtt nincs a népek pénze. Sajnos, a mai rossz világban bizony ugy van, hogy aratás után is csak pénztelen a nép, s kevés pénzt csak a legszükségesebbekre adja ki.

— **Az állomásfőnök regénye.** Besztróczy Szaniszló állomásfőnök reménytelenül szerette a gazdag regále-bérlő leányát, Juliskát. A leány apjának Besztróczy ellen az volt a fő kifogása, hogy beteges. És az állomásfőnök annak is látszott. Erősen megfogyott, nehéz köhögés kínozta s azonkívül folyton lehangolt és szomorú volt, jeléül annak, hogy nem egészséges. Már-már öngyilkosságra határozta el magát s revolverét zsebébe tette. Ekkor történt, hogy állomásán keresztül robogó gyorsvonat egyik kupéja ablakából a „Mátyás Diák“ egy száma ki, s Besztróczy lábai elé esett. Az állomásfőnök önkénytelenül az élelapon után hajolt, fölvette és olvasni kezdte, a minnek az volt a következménye, hogy az eddig bús ember nevetni kezdett s az életet megkedvelte. A helyett, hogy öngyilkos lett volna, a „Mátyás Diák“-ra előfizetett, a mi azt jelenti, hogy ettől kezdve mindig vig volt. A jó kedv esodás hatással volt rá. Megerősödött, hizni kezdett, szellemes lett s olyan kedvező változáson ment át, hogy a regále-bérlő negyed év mulva szívesen hozzáadta Juliska leányát. Az esküvő mostanában ment végbe s egy boldog párral megint több van. Besztróczy most minden ismerősének azt ajánlja, hogy a „Mátyás Diák“-ra előfizessen, hozzá téve, hogy az előfizetési ára egy negyedre 1 frt 50 kr., s hogy kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3 szám alatt van.

És amint ment előre szomorúan, esüggötegen, szemben jött vele Marie. Vidám társaság közepette, ahol körül rajongták, ünnepelték, ahol hódoltak szépségének.

Egymás mellé értek. Gyönyörűségtől reszkető, mámortól izzó tavaszi levegő hullámzott és messziről ibolyaillatot hozott a szél.

És ők az egymás szemébe néztek és megértették egymást. Marie odament Paulhoz, a karjába öltötte karját, s megindultak. A lány otthagytott pompát, ragyogást és indult vissza a padlásszobába. Mentek hallgatagon, komolyan, de a szívükben gyönyörűséges tombolással harsant fel a szerelem himnusza.

És a nagyváros bűnöktől terhes levegőjének ezernyi csábitása közepette egymáshoz simulva mentek előre egy czél felé: a szerelem felé.

Tavasz volt és messziről ibolyaillatot hozott a szellő.

Biró Lajos.

— **Zalamegyében az esőzés a gabonában sok kárt okozott, de azért bő termés várható.** A hol a vizek a réteket tönkre nem tették bő takarmánytermésre van remény. A tengeri, burgonya s a tavaszi vetemények a sok esőzés folytán nehezen voltak elültethetők.

CSARNOK.

A komlósi ev. ref. egyház története.

Följegyezte Kovács Miklós praedikátor az 1799-ik esztendőben.

Összeállította. Héjjas Zsigmond ev. ref. lelkész.

(Folytatás és vége.)

XI. Veesey Dániel, Nemeske és Kis-Tamási szép gyülekezetből jött a szent atyák rendeléséből, ott 18 évig voltam. Nevezett T. lelkész ur idejében 1839-ben épült a most is meglevő temploma fehér márvánnyal kirakva belső talpzata de kőtoronyra. Ekkor halt el 1839 Ilyés György 18 évig volt Cutason szép hangu kántor, oszlop ember 71 éves korában. 1838-ban férfi volt 233, 189 nő—422 most van. 186 fi, 185 nő = 371 míg az előbbi lelkész ur végző lelkészi teendőit három segéd lelkésze volt. T. Varga János. T. Paczolai József, T. ifj. Maklói József, ennek idejében halt meg Tisztelendő Veesey Dániel 1842 dec. 2-án. Az 1843-ik évben jövén szokásban a választás, Nagy-Bajomban tartott 1843. febr. 14. napján tartott közgyűlésen elválasztva Gyöngyös melléktől jött T. Csuzi József:

XII. lelkészül. — Ő idejében épült a paplak és templom kerítés, került 450 váltó forintba. A nevezett lelkész, édes atyja helyébe elvitetett Aszalóba jött helyébe.

XIII. lelkésznek 1853-ik évben Kis-kovácsiból Veres Benő lelkész mártius 20-án. Ő idejében vétetett 1854-ik évben Peti János gondnokságában iskola tanítói belsőség Peti István pandur őrmestertől 1000 ezüst forintokért. Nevezett lelkész idejében a templom tornya 1858-ik évben, mely téglából épült 4 láb magassággal megtoldatott, rá építettett közadakozás és kereset folytán, a maig is meglevő díszes bádogtorony, mely számit földtől föl 22 ölet. A komlósi iskolatanítói lak az ő idejében épült 12 öl hosszú cseréptetővel ellátva. Továbbá díszes urasztali terítő hagyományoztatott Keresztény János által, mely került 300 pengő pénzben. Ur szt. kehelyter. 100 forint. Slavonai miszionárius korában, segéd lelkész volt, s egyszersmind tanító, T. Halász Imre s. lelkész ur 2 évig, T. Vághó Sándor ur 3 évig, és végre Begedi Lajos, jelenlegi Gyöngyös Melléken levő rendes lelkész, mint tanító káplán csak 1870-ig. Jött ezután Kardos Gábor Viszlóbból segédtanítónak, ki is 8-ad napra, az ahoz költözött. Az 1871-ik évben jött Hörömpöli Gyula, hozatott Ötvös könyvből. Ennek, Galambokra eltávozásával, hozatott Izsák Lajos ur, 2 év mulva Bűrüsre vitetett. Az 1874-ik évben, rendes tanítói díjlelvelelre fizetésre hozatott Dankó Dániel Ötvös könyvből, ki mindez ideig jelenlegi tanító.

Nevezett lelkész az 1878-ik év Darányi gyűlésben megerősítettén, elköltö-

zött Nagy Korpádra, elválasztván lelkészül. Helyébe jött:

XIV. lelkésznek, általános meghívás folytán:

Héjjas Zsigmond jelenlegi lelkész K. Dombórol mártius 14-ikén 1878-ik évben. Az ő idejében fizettetett ki az egyház 200 frt adóssága, 75 frt perezenttel. Lelkészlak átalakítása 290 frttal, tanítólak igazítása 240 frt, lelkészlakon, gazdasági épületek emelése 850 frttal. Templom kijavítása 1600 frttal. Egy harang vétetett, 640 forinttal. Peti József, egy kisebb harangot vett 342 frton. A torony villámhárítóval ellátott 60 frt. Keresztelő szt. edények köz adakozás folytán 42 forinttal vétettek. Takarékos magtár alapított 1807. 9. m. m. buza, 12 m. m. rozsossal. Egy lelkes tag, Kis Molnár János 100 frtot adott orgonára. Most közadakozás folyik orgona szerzésére. A lélek szám 1898-ban 367 Komlósd, Febr. 19. 1898.

10.3141899 szám.

Árlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak f. évi június hó 11-én kelt 51.524 számú rendelete folytán, a battonyai és baresi m. kir. dohánybevaló hivatalok telepén emelendő egy-egy dohánylevélraktár építésének biztosítása céljából ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

A Battonyán emelendő dohánylevélraktár építési költsége Huszonnégyezerkettőszázhetvennyolcz (24.278) frt 09 krban, a Bareson emelendő dohánylevélraktár építési költsége pedig Huszonötezer (25.000) frt 98 krban; az építési munkák befejezésének határideje pedig 1899. évi október hó végére állapított meg.

Az ajánlat vagy mindkét dohánylevélraktárra (de raktáronként elkülönítve) vagy csak egy-egy ajánlattevő által megnevezendő raktárra tehető. Azonban az ajánlatnak egy-egy raktárnál előforduló összes építési munkákra kell kiterjednie.

A bánatpénz a követelt összes építési költség 5 0/0-ban állapított meg, mely készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a m. kir. állampénztárnál Budapesten (IX. fővámpalota) vagy valamely m. kir. adohivatalnál leteendő, és ez erről nyert letétnyugta a zárt ajánlathoz csatolandó.

Ajánlattevők ajánlataikban kitenni tartoznak, hogy ugy az általános szerződési feltételeket mint a vállalati részletes feltételeket ismerik, és azoknak magukat alávetik.

Az építéshez csak belföldön termelt anyag és gyártmány használható fel.

Az ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátott és magyar nyelven szerkesztett írásbeli ajánlatok lepecsételve, következőleg czimezve: „Ajánlat a m. kir. dohánybevaló hivatal telepén emelendődohánylevélraktárépítésére”,

legkésőbb f. évi június hó 27-ik naplán délelőtt 10 óráig, a m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság segédhivatalában (Budapest V. Kálmán-utca 20 szám.) átadandók, midőn is a nyilvános árlejtés meg fog tartatni.

Ezen feltételektől eltérő, vagy elkésetten benyújtott, vagy távirati uton tett, vagy oly ajánlatok melyekhez a letett bánatpénzről szóló nyugta csatolva nincs, vagy végül melyhez bánatpénz fejében készpénz van csatolva, figyelembe vétetni nem fog.

A letett bánatpénz az ajánlat elfogadása esetén, az ajánlati összeg további 5 0/0-ával kiegészítendő, és így ezen összeg a kötetendő szerződés óvadékaul fog szolgálni.

Az általános szerződési, valamint a vállalati részletes feltételek, az ajánlati határozó nyelvkal, építési tervekkel és költségvetéssel együtt, alulírott igazgatóság III. ügyosztályában (Budapest V. Kálmán-utca 20 szám) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Egy-egy dohánylevélraktár költségvetése és árelemezése másolatban, a dohányjövédéki központi igazgatóság III. ügyosztályában darabonként 1 frtért megszerzhető.

M. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság.
Budapesten 1899. június hó 21.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvénytörvényesen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia” czímen: Ekstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V., Fürdő-u. 4. sz. intézendők.

3-5

Alulírott szives figyelmébe ajánlom magamat a községeknek, ki elvállalok új

toronyórák

pontos jó elkészítését, és javítását szolid, jutányos áron.

Munkám tökéletességéről, megbízhatóságáról tanuskodik sok évi gyakorlottságom s azon számos községek, hol eddig már új toronyórákat állítottam fel, s mely községek neveit bárkinek kívánatára tájékozásul szivesen közlöm.

A mai kor minden igényeinek megfelelően berendezett műhelyemben elvállaltatnak kerékpárok pontos s lelkiismeretes javításai is.

Kiváló tisztelettel

Sándor Ferencz

toronyóra készítő.

Körmenden.